

Sprawozdanie z I Krajowej Konferencji Psychologii Klinicznej
Psychologia Kliniczna w XXI wieku – teoria i praktyka
(28-29 listopada 2014, Poznań)

W dniach 28-29 listopada 2014 roku odbyła się w Poznaniu I Krajowa Konferencja Psychologii Klinicznej pod hasłem *Psychologia Kliniczna w XXI wieku – teoria i praktyka*. Konferencja została zorganizowana przez pracowników Katedry Psychologii Zdrowia i Psychologii Klinicznej, Instytutu Psychologii Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu, pod kierunkiem prof. dr hab. Lidii Cierpiałkowskiej. W jej przygotowaniu brali udział również członkowie Polskiego Stowarzyszenia Studentów i Absolwentów Psychologii, działającego przy Instytucie Psychologii UAM. Celem przewodnim spotkania było stworzenie przestrzeni do refleksji i dyskusji nad tożsamością psychologii klinicznej i wyzwaniem, przed którymi stają zarówno badacze, jak i praktycy we współczesnym świecie.

Konferencja została zainaugurowana wykładem plenarnym wygłoszonym wspólnie przez prof. dr hab. Lidie Cierpiałkowską i prof. dr hab. Helenę Sęk pt. „Wyzwania dla psychologii klinicznej w XXI wieku”. Wystąpienie wprowadziło uczestników w najważniejsze zagadnienia, które miały stanowić główne obszary refleksji podczas całej konferencji. W trakcie referatu zaznaczono, że zmieniające się warunki życia człowieka w XXI wieku, w tym zjawisko globalizacji, stały się źródłem wielu nowych wyzwań dla psychologii

klinicznej. Aby na nie adekwatnie odpowiedzieć, niezbędny jest rozwój pogłębionej refleksji teoretycznej i rozwiązanie wielu ważnych problemów pojawiających się przed specjalistami. Związki między teorią a praktyką najpełniej oddaje teza, że nic lepszego nie może się zdarzyć praktyce, jak dobra teoria, i odwrotnie, nic lepszego nie może się zdarzyć teorii, jak jej weryfikacja poprzez praktykę. Organizatorzy wyrazili nadzieję na integrację środowiska psychologów klinicznych wokół tych założeń. W wystąpieniu poruszono ponadto wiele ważnych kwestii związanych z obecną kondycją, jak również statusem psychologii klinicznej w Polsce.

Perspektywę metodologiczną rozważań nad wzajemnym wpływem teorii i praktyki klinicznej przedstawił prof. dr hab. Jerzy M. Brzeziński w wykładzie zatytułowanym „Czy można mówić o osobliwościach psychologii klinicznej?” Kolejnym wystąpieniem plenarnym był wykład prof. dr hab. Krystyny Drat-Ruszczak zatytułowany „Po co psychoterapeucie *dom*: o kuszącej prostocie i mozolnej złożoności terapii integracyjnej”. W trakcie wystąpienia autorka przedstawiła obowiązujące koncepcje integracji psychoterapii, jak również przewidywanych kierunków ich ewolucji.

Drugiego dnia konferencji dylematy zawodowe klinicystów związane z różnicami w formie doboru pomocy psychologicznej poruszył w wykładzie plenarnym pt. „Poradnictwo czy psychoterapia” prof. dr hab. Jan Czesław Czabała. Prof. dr hab. Stanisława Steuden w wykładzie „Oblicza traumy i ich diagnoza” zapoznała słuchaczy z zagadnieniami dotyczącymi traumy psychologicznej. Nie zostały pominięte również zagadnienia związane z implikacją procesu diagnostycznego dla dalszej pracy terapeutycznej z klientem.

Podczas dwóch dni konferencji łącznie wygłoszono 5 wykładów plenarnych podejmujących ważną i aktualną problematykę w psychologii klinicznej, m.in. terapii integracyjnej, pozytywnych i negatywnych skutków traumy, psychoterapii i poradnictwa oraz znaczenia badań naukowych dla psychologii klinicznej. Odbyło się ponadto 31 sesji tematycznych, podczas których 156 prelegentów wygłosiło swoje referaty. Tematyka wystąpień odzwierciedlała współczesne nurty rozwoju myśli i badań prowadzonych w obszarze psychologii klinicznej. Poruszano kwestie dotyczące procesu diagnostycznego, jego standardów i stosowanych metod. Pośród wielu sesji dotyczących tych zagadnień, jednymi z najpopularniejszych wśród uczestników konferencji były: „Psychologiczna diagnoza kliniczna oparta na dowodach empirycznych a założenia, narzędzia i procedury”, prowadzona przez prof. dr hab. Ewę Trzebińską i mgr Maję Filipiak, „Współczesne ujęcie diagnozy psychologicznej chorego somatycznie”, prowadzona przez prof. dr hab. Małgorzatę Basińską, czy sesja prowadzona przez dr hab. Małgorza-

tę Świącicką „Diagnoza w psychologii klinicznej dziecka w świetle złożoności zaburzeń dziecięcych”.

Wśród referatów nie zabrakło doniesień z badań empirycznych, w tym tych zajmujących się wyjaśnieniem psychologicznych uwarunkowań zaburzeń somatycznych i psychicznych. W szerokim spektrum wystąpień związanych z tymi obszarami, największym zainteresowaniem cieszyły się m.in. sesje: „Psychologiczny obraz choroby somatycznej”, której gospodarzami byli prof. dr hab. Czesława Czabała i prof. dr hab. Jan Tylka, sesja prowadzona przez prof. dr hab. Mariolę Bidzan „Psychologiczne aspekty choroby somatycznej w cyklu życia” oraz sesja prof. dr hab. Heleny Wrony-Polańskiej „Psychologiczne mechanizmy zmagania się z chorobą somatyczną onkologiczną w teorii i badaniach”.

W trakcie sesji tematycznych nie zapomniano także o praktycznym wymiarze psychologii klinicznej. Poruszono kwestie dotyczące oddziaływań psychoterapeutycznych, w tym badań nad ich skutecznością. Podniesiono również zagadnienia dotyczące organizacji pomocy psychologicznej i kształtu programów leczenia. Dużą popularnością wśród uczestników konferencji cieszyły się referaty dotyczące perspektywy psychoanalitycznej i psychodynamicznej. Wśród wielu interesujących wystąpień, z pewnością można wymienić referaty: „Badania nad psychoterapią” wygłoszony przez prof. dr hab. Lidę Grzesiuk, „Psychoanaliza w powszechnej opiece zdrowotnej” przedstawiony przez mgra Wojciecha Hańbowskiego i dra Jarosława Grotha, czy „Psychoterapia psychoanalityczna wobec współczesnych problemów klinicz-

nych”, który wygłosiła mgr Anna Gąsiorowska-Krawczyk.

Pierwszego dnia konferencji miała miejsce również sesja plakatowa. Zaprezentowano 21 posterów, w tym wiele ciekawych projektów badawczych i programów pomocy psychologicznej dla osób z różnymi problemami psychicznymi, zdrowotnymi i trudnościami życia codziennego. Warto wspomnieć, że w dniu poprzedzającym oficjalne rozpoczęcie konferencji odbyło się 8 zróżnicowanych tematycznie warsztatów pokazujących aplikację wiedzy teoretycznej w praktyce.

Na zakończenie pierwszego dnia konferencji uczestnicy zostali zaproszeni do wzięcia udziału w uroczystej kolacji. Przeniesienie spotkania z budynków uniwersyteckich do kularów nie przeszkodziło w dalszej wymianie poglądów i prowadzeniu dyskusji akademickich. Co ważne, towarzyska atmosfera spotkania sprzyjała nawiązywaniu nowych znajomości naukowych.

Poza wykładami i referatami, w czasie trwania konferencji miało miejsce wiele wydarzeń jej towarzyszących. Jednym z ważniejszych było Walne Zebranie Polskiego Towarzystwa Psychologicznego.

Niewątpliwie faktem zasługującym na wspomnienie była również dyskusja panelowa „Psycholog kliniczny jako specjalista w XXI wieku”, prowadzona przez prof. dr hab. Stanisławę Steuden i prof. dr hab. Mariolę Bidzan. Debatę poprzedził wykład wprowadzający prof. dra hab. Czesława Czabały „To robi różnicę – 30 lat specjalizacji”. Należy podkreślić, że w prowadzonej dyskusji wzięli udział znani specjaliści, pośród nich prof. dr hab. Jan Tylka – Konsultant Krajowy w dziedzinie Psy-

chologii Klinicznej, jak również Konsultanci Wojewódzcy i przedstawiciele uniwersytetów z całego kraju. Podczas panelu poruszano wiele kwestii związanych ze szkoleniem specjalistycznym z psychologii klinicznej. Dyskutowano nad jego ewentualnymi wymaganiami teoretycznymi i praktycznymi, jak również nad egzaminami specjalizacyjnymi oraz rolą i zadaniami Konsultanta Krajowego i Konsultantów Wojewódzkich w dziedzinie psychologii klinicznej. W konkluzji panelu stwierdzono pilną konieczność ustalenia jasnych standardów szkolenia, egzaminowania i certyfikowania psychologów klinicznych. Zwrócono ponadto uwagę na brak rozwiązań systemowych, które wyznaczałyby wspomniane standardy, jak również podkreślono rolę Sekcji Psychologii Klinicznej Polskiego Towarzystwa Psychologicznego w tym zakresie.

I Krajowa Konferencja Psychologii Klinicznej była okazją do wymiany poglądów, dyskusji oraz integracji środowiska psychologów klinicznych wokół najważniejszych problemów teoretycznych i praktyki klinicznej, w tym standardów postępowania diagnostycznego i terapeutycznego, a co za tym idzie wyższej jakości usług psychologicznych. Organizatorzy zapowiedzieli kontynuację rozpoczętej inicjatywy i przygotowanie II Krajowej Konferencji Psychologii Klinicznej w Poznaniu w roku 2016.

Michał Sieński